

Mana valoda ir mans gods

UDK 8 21.174-93.(082)
Ma 451

Redaktore: Baiba Molpiķa

Korektore: Dagnāra Lejiņa

Maketētājs: Raimonds Ramutis

Projekta vadītāja: Velga Līcīte

Pirmā vāka noformējumā izmantots Vaboles vidusskolas 1. klases skolnieka Renāra Kucina zīmējums

Pēdējā vāka noformējumā izmantots Bērzpils vidusskolas 3. klases skolnieces Elīnas Raciborskas zīmējums

ISBN 978-9984-9958-9-2

© VALSTS VALODAS AĢENTŪRA, 2009

Priekšvārds

Valsts valodas aģentūra *Eiropas Valodu dienās 2008* rīkoja konkursu Latvijas vispārizglītojošo skolu skolēniem. 1.–4. klašu skolēni piedalījās zīmējumu konkursā „Ai, tēvu zemīte, tavu jaukumiņu”, savukārt 5.–12. klašu skolēni – literāro darbu konkursā „Mana valoda ir mans gods”.

Šis krājums ir skolu jaunatnes veltījums Latvijai 90. dzimšanas dienā, tā ir atzīšanās ciepjā, pateicībā un mīlestībā savai Tēvzemei – Latvijai. Krājumā Jūs varat lasīt skolēnu labāko literāro darbu fragmentus un iepazīties ar izteiksmīgākajiem iesūtītajiem zīmējumiem.

„Mūsu dzimtā valoda – latviešu valoda – ir vienmēr bijusi cieši blakus citām – vācu, krievu, ukraiņu, angļu, poļu, lietuviešu – valodām, vienmēr apdraudēta, bet izdzīvojusi, jo mīlēta un nīsta, nicināta un godā celta, lietota un aizliegta, taču vienmēr tautas dvēseles daja. Reizēm sāp pakalpībā saliektais muguras, bet mūsu tauta, ja nevar runāt, tad dzied, un valoda skan. Un tad brīnumā ieklausās pasaule. Neatņems neviens mums mūsu dvēseli. Pat izkaisītu Īrijā, Anglijā, Spānijā...

Mēs ieklausāmies savās sirdsbalsīs, kas mums katram ir savā dzimtā valoda,” – šos vārdus teikuši Valkas ģimnāzijas 12. klases skolēni, kuriem pievienojas arī Valsts valodas aģentūra, veltot šo krājumu skaistākajai un dārgākajai tautas gara vērtībai – latviešu valodai.

Rūdolfs Blaumanis reiz teicis:

„Mana tauta ir mans zelts,
Mans gods ir vijas gods.”
Tad kādēj tagad mūsdienu pasaulē
Tauta un gods tiek tik zemu vērtēti?
Dažiem pat tas ir kā negribot uzlikts sods.

Aicinu šo domu izprast,
Jo ne jau katrs ko tādu var pateikt.
Un beigu beigās balstīt šos vārdus, balstīt valodu mūsu!
Nejaut tai krist, lai cik šautenes pret to būtu vērstas,
Lai arī cik cilvēku vārdi būtu pret, bet tas jau tas pats...
Turēties pretī, lai pa druskai tie lēnītēm lūztu.

Es savukārt saku, ka gods ir valoda.

Gods to nēsāt un kopt
Kā savas valsts karogu, vārdu.

Ir brīzi, kad šķiet – viss iet uz labu, valoda plaukst,
Līdz atrodas kāds, kuram miera trūkst,
Un ar dubļainām kājām to atkal tas spārda.

Protams, lai uzceltu māju,
Celtniekiem ir jānosmērē rokas.
Tāpat ir ar valodu, to vajag būvēt.
Nevajag kautrēties, kā tas lasāms daudzu tautiešu sejās,
Ar tūkstošiem vārdu mēs kopīgi to varam,
Skrūvīti pie skrūvītes mēs tās pamatus esam spējīgi skrūvēt.

„Tagad es kopšu savu valodu!”
Kāds atkal sauc, bet ko nu tur vairs.
Tas ir kā nokavētam vilcienam saukt: „Stāt!”
Reizēm tiek teikts, ka viss iegrīmis par dzīju,
Risinājuma iespēju ir maz, pat gandrīz vairs nav,
Bet te nu es esmu ar savu valodu klāt.

Tad saucu es pretī: „Mana valoda ir mans gods,
Ja reiz nokavējuši esam vilcienu to,
Tad vismaz savu godu aizstāvēt varam!”
Jo par vēlu nav nekad.

Tāpēc nāksim pretī un uzsmaidīsim valodai mūsu
Kā pirmoreiz rītā uzspīdējušam saules staram.

Toms Taukulis

10. klase

Olaines 1. vidusskola

Saule lēca no jūriņas,
Kamolīti ritināja,
Kamolīti ritināja,
Valodiņu skandinot.

Ritinājās valodiņa
No vietijas uz vietij'.
Apskrēj' jūru, pasaulīt,
Skandējot valodiņ'.

Valodiņa ritēj' raiti
Tam, kas to godāja.
Ne tik labi muļķītim –
Tas valodu negodāj'.

Valodiņai divas mēles,
Abas savu runāja.
Viens teica skaistus vārdus,
Otra bārstīj' krikumiņus.

Mācies valodiņu izprast,
Rakstīt, izzināt un teikt!
Dzimtā valodiņa tava
Jāsargā kā māte sava.

Beāte Paleja

6. klase

Smiltenes Trīs pakalnu

pamatskola